Затихли фабрики, ущухли вулиці,
зірки круг місяця сонливо туляться,
а в місті цілому, де ніч все дужчає,
один будинок лиш очей не сплющує,
і очі ті блищать-кричать на дивні голоси,
що там, за ними, де машини, котли, підойми і паси,
робітники тугим залізом переплели собі тіла,
щоб їх очей і рук енергія веселим світлом процвіла.

"Антоніне, з електровні кочегару,
піддай-но жару!"

І Антонін — двадцять п'ятий вже рік —
відчиняє топку навиклим рухом,
а звідти рветься блиск і сик,
червона полумінь яро жбуха.
Вогнетривкими руками, лопатами повними горне
кочегар до вогню вугілля чорне,
а що світло родиться лише від людини,
раз у раз і очей своїх шмат докине,
і ті очі ясні, наче квіти блакитні,
руслами дроту над містом пливуть —
в кав'ярні, в театри, в житла привітні
сяєво радісне ллють.

"Товариші мої, з електровні робочі,
чудна в мене жінка, я вам скажу.
Коли я їй у вічі гляджу,
вона плаче і каже, що в мене очі
стали такі, як у поторочі.
Коли ми із нею побралися,
мав я очі, як два калачі,
а тепер, як в порожній тарілці, зосталися
лиш дві крихти дрібні на лиці".

Товариші його сміються зморено
і в ніч зажурену електрозоряну
пригадують жінок своїх на мить,
яким здається все, що чоловік на те лиш створений,
щоб їх любить і ними тільки жить.

А Антонін — двадцять п'ятий вже рік —
шурує в топці (лопата все важча, на диво).
Не годен жінки збагнуть чоловік —
інакша у неї правда, хоч теж правдива.
Засипле вугілля, цвітом очей притрусить,
хоч сам того, може, не знає, а так робити мусить,
бо чоловік очима понад землею ширяє,
хоче обняти ними гони її безкраї,
сонцем і місяцем зразу хоче її осягти,
плідним промінням любові в брами її ввійти.
І враз Антонін, кочегар мозолисторукий,
відчув двадцять п'ять років тої утіхи й муки,
що очі йому краяв огненний лютий ніж,
спізнав, що, мужньо проживши, вмирати слід ще мужніш,
і крикнув на цілий світ у ночі бездонний глиб:
"Товариші мої, з електровні робочі,
я не бачу,— осліп!"

Злякались друзі, збіглись,
під руки узяли його,
крізь ніч одну і другу
додому повели його.
На прузі одної ночі
плаче жінка з дитям,
на прузі другої ночі —
розтвір небесних брам.

"Антоніне,
муже мій єдиний,

чом ти вернувсь такий
нещасної години?
Навіщо ти кохавсь
із дівкою проклятою,
вогневою своячкою —
залізною лопатою?
Чому завжди бува
любові дві в мужичини:
одну він убива,
а від другої гине?"

Сліпому того не чути, його поглинає тьма,
обсотує безжально, нещадно обійма,
зранене серце хоче вискочить з клітки грудей —
може, де в цьому світі кращий притулок знайде,
а над чорною сліпотою весела лампа блись-блись,
ой то ж не весела лампа, то очі, очі чиїсь,
твої то очі, що світу щиро себе віддали
і непогасним світлом навіки процвіли,
то сам ти, кочегаре, на себе так зориш,
піднявшись над тлінним тілом, хоч ніби сліпий лежиш.

Робітник умирає,
праця — вічно жива,
Антонін погасає,
лампа тихо співа:

"Жінко, жінко моя,
не плач!"